

KAPITTELSTOKJES

OP- EN AANMERKINGEN BIJ HET VERSCHIJNEN VAN "GEMERT IN BEELD",
NR. 1.

door Hein van Gemert

Het nieuwe fotoboek is zeker wel een aanwinst in de uitgavenreeks van de heemkundekring. Toch rijst bij mij de vraag of hier en daar niet veel meer gebruik gemaakt had moeten worden van wetenswaardigheden, getuigenissen en/of ervaringen van bejaarden 'die 't allemôl meegemaakt' hebben. Correcties en aanvullingen zoals die hierna volgen hadden dan achterwege kunnen blijven.

bij foto 13: kerkhek is niet links maar rechts.

bij foto 22: deze boerderij is niet door Scheepers gebouwd, maar was reeds zeer lang eigendom van het Mortels kerkbestuur. Het kerkbestuur liet de boerderij na de brand in 1938 ook weer opbouwen. De aannemers waren Peer van Doren en Piet Moors. Ik heb daaraan als 18-jarige 'meegeschilderd'.

bij foto 25: De boerderij waar nu Kanters woont, werd in de tijd waarover geschreven wordt bewoond door "Peer Proons". Ikzelf heb nog op de nieuwe Mortelse school gezeten, en toen stond de boerderij van Harrie v.d. Ven er nog (1928). Deze boerde-

rij heeft dus niet voor de school hoeven te wijken. Daar kan iedereen zich van overtuigen omdat in 1930, zoals op de foto duidelijk zichtbaar, de fundering van de boerderij nog aanwezig is, en wel schuin voor en naast de school. In het huis van Nelis van de Laar woonde toen Peter Jacobs.

bij foto 27: Naast Isidoor Vereiken is nog goed zichtbaar het huis van de familie Jansen. Tussen beide panden stond een houten gebouwtje dat diende als schilderwerkplaats van Gijsbers.

bij foto 60: In 1939 woonde in het huis geheel rechts Tinuske Vereiken; later (pas rond 1955) de Van de Vens.

En bij Peerkes hing een groot bord aan de gevel "Koninklijke Hoefsmederij" (zagsman: Toon v. Kessel)

bij foto 61: Peerke de Fost was bijgenaamd Peerke Lek. In mijn jeugd was het huis spits, dus niet afgeplat, en een 'aardigheid' is voorts dat er een echte wilde vos aan de ketting lag achter de smidse.

bij foto 62: Het eerste pand links is eerst bewoond geweest door de familie Panhuizen, die een graanhandel dreef op de Heuvel, waar tot voor kort Staadegaard zat.

In het pand Hermans-Optiek woonde toen ene Prins (gemeenteontvanger? - M.J. Prinsen, had in Gemert die functie van 1931-1936; op 11-8-1937 verhuisde hij naar Eindhoven - red.).

Biel van Asseldonk moet zijn Diel van A., ook

wel genoemd "Diel Fek". De zogenaamde Fekkegang, genoemd naar "Fek", leidde naar Het Hopveld.

- bij foto 67: Leuke bijkomstigheid is dat de handwagen rechts op de foto bijna zeker toebehoorde aan Janus v. Melis, timmerman uit de Kapelaanstraat (mijn oom).
- bij foto 68: Als we iets over Bert Gijsbers en zijn zoon Toon vertellen, dan moeten we ook niet vergeten dat Toontje in dat huis "Café Modern" exploiteerde. Met Gemert-kermis stond daar altijd een groot draaiorgel binnen. Rechts daarvan was het huis van Marinuske Slits, een voerman, die later de agentuur had van Van Gend & Loos.
- bij foto 69: Achter de tweede deur woonde na Toon Bos, Toontje Maas, het "vismenneke". De HUBO-winkel is verderop. Op deze plaats staat nu het pand waarin gevestigd zijn een Chinees Restaurant en het bouwbedrijf Raaymakers. Iets verder stond een rij van 3 krotten, waarin Frits Stijlen, Wim Siroen en woonden, en dáár staat nu HUBO!
- bij foto 71: In mijn jeugd (rond 1927) zat Toelen als molenaar op de molen en die woonde in de Molenstraat (in het gedeelte dat nu St. Annastraat heet) waar nu Piet van de Ven woont.
- bij foto 74: Als we hier over Pennings en Mart Jan Dirke spreken, kunnen we in het rijtje volgende huizen, Cranen, alias "Krantje" de schoenmaker, niet vergeten. Vervolgens woonde daar Lou Jurgens, de vader van de pas gestorven Kees Jurgens, schilder. Ook Lou Jurgens was huisschilder. Verder woonde daar nog "Lien Putten" met haar "snaevel-fleskes" (een "maatje pits" heette dat).
- bij foto 75: In het huis naast het "Fiske" woonden "de Bubbekes"; deze jongedames maakten in mijn jeugd "poffers" en zij wasten die ook. Het mutsenwassen was in die tijd een vak apart!
- bij foto 76: Het paadje geheel rechts op de foto liep opzij langs het huis van Jas den Botter en heette in de volksmond "de Ripskant". Het huis van Driek Gruyters, mijn opa, was het voorhuis van een

boerderij; in het achterhuis zat meen ik de oude v.d. Broek. Links achter het huis van Vermeulen zien we het huis van het "Vuggelke" (vogels), die een aantal jaren geleden in de Julianastraat zijn honderdste verjaardag vierde. In het dubbelhuis daarachter woonde "Jan Bal" een slager.

bij foto 77: Naar mijn weten heeft "Frans de Strik" nooit in de Lusthof gewoond, wel vlak daarbij. Als je vanuit de Deel de Beverdijk op ging, dan woonde hij links op de hoek. Eerder woonde hij op de hoek van de Kapelaanstraat/Julianastraat, waar ik dikwijls speelde op het wrak van die auto voor de deur. Wat dat zich "nakend" wassen in de loop betreft dat is volgens mij een fabel. In de jaren 27-28 waar het hier toch over handelt, mocht je niet zwemmen, dat stond gelijk met de eeuwige verdoemenis. Op school werd dat met harde hand, dat wil zeggen met een eind hout, bestraft. Frans was een echte kindervriend, vriendelijk ook, maar hij had schijt aan wat wel eens genoemd werd de zwarte terreur. Hij was het die voor ons in de Peelse Loop ter hoogte van De Winde een dam bouwde om het waterpeil te verhogen zodat wij konden "poelieje" en van lieverlee zwemmen. Maar nooit "nakend". Dat is er naar mijn gevoel maar van gemaakt door sterke verhalen vertellende agrariërs wiens drinkwater "beneden" de dam op raakte.

